

ESPERTI FL-ISPIRTU

Diskors ta' Mons Isqof Mario Grech

Laqgħa għas-Saċerdoti fil-bidu tas-Sena Pastorali għdida

Dar Manresa – Is-Sibt 2 ta' Ottubru 2010

Filwaqt li fil-Knisja lokali hawn ħafna li huma sensibbli dwar l-istat tal-ġebli li biha hija mibnija l-knisja tal-ġebel, u ma tonqosx il-ħegġa biex din il-ġebli tissebbaħ, jien aktar preokkupat dwar l-istat spiritwali u morali tan-nies tagħna li huma l-veru ġebel ħaj tal-Knisja! Il-Pjan Pastorali li qed nipproponu għandu proprju dan il-ghan: li naraw kif ser insebbħu dan il-ġebel ħaj u fejn hemm ħtieġa nfejqu l-ġebli marida!

It-tħassib tiegħi iqanqal fija certi mistoqsijiet:

- għaliex fost hawn sinjali li jindikaw l-assenza t'Alla?
- Għaliex hawn tant reliġjożità, imma kull ma jmur qed tikber id-distanza bejn il-bniedem u Alla?
- Għaliex il-ħsieb t'Alla, imfisser fil-Kelma rivelata, qed jiġi manipulat biex ikunu sodisfatti l-ħtiġijiet individwali? Għaliex il-Kelma li naqsmu flimkien qed tingħata interpretazzjoni soċjoloġika u psikoloġika tant li qed issir impotenti biex tiġġenera dak li huwa proprju tagħha?
- Għaliex mhumieq ftit dawk li qed jiżgiċċaw minn dak li jitlob Alla kif espress fil-Kelma tiegħu?
- Għaliex l-awtorità duttrinali tal-Knisja (il-Maġisteru) flok ma titqies bħala ministeru li jattwalizza l-awtorità divina, qed tiġi kuntestata, rifjutata u injorata, sfortunatament anke minn membri mill-kleru?

Kawża ta' dan jistgħu jkunu l-metodi pastorali li qed inhaddmu jew frott ta' pjanifikazzjoni pastorali żbaljata. Imma fil-fehma tiegħi r-raġuni vera hija oħra: għax is-saċerdot huwa sprovvist kemm mill-mandat u l-awtorità ta' Alla, kif ukoll mill-esperjenza personali tal-Ispirtu! Hans Urs von Balthassar, meta jikteb dwar "Il prete che io cerco", josserva li "*mandato e autorità da Dio, uniti con l'esperienza nello Spirito: ciò lo autorizzerebbe a richiedere da me – non per sé, ma per Dio e per me – ciò che io non ho il coraggio di chiedere a me stesso. Questa è la prima qualità che dovrebbe possedere il prete che io cerco. Infatti il sacerdote dovrebbe essere colui che è delegato e dotato di autorità dall'alto, cioè da Cristo, per presentarmi la Parola incarnata di Dio, così che io sia sicuro di non ridurla ai miei scopi, di non averla anticipatamente svigorita con una mia interpretazione psicologica, esegetica e demitizzante Non è sufficiente che qualcuno mi metta impietosamente di fronte alle richieste della Parola, per poi lasciare che mi fermi ... Egli deve anche aiutarmi a perseverare, a non fuggire, stando costantemente accanto a me, con amore inesorabile. Tale uomo è simile, in certi momenti, all'angelo del monte degli Ulivi, che infonde forza quando si è soli con Dio. La forza con cui tale uomo fa questo deriva certamente dalla sua missione (che possiede in se stessa la forza e l'inesorabilità di Dio) ma allo stesso tempo dal suo stesso vigore che lo star con Dio in solitudine gli conferisce. Se gli manca l'esperienza, non potrebbe proclamare credibilmente la Parola di Dio neppure dal pulpito; tutt'al più potrebbe*

essere una eco morta di quello che, della Parola di Dio, altri – per esempio Paolo – predicarono con la loro esistenza. Tanto meno sarebbe capace di accompagnare, e di sostenere, un credente nel confronto esistenziale con la Parola di Dio” (Esistenza sacerdotale, 2010).

Madwarna ninnotaw faqar uman u spiritwali, indifferenza għat-talb, imġieba antievangelika, persuni li qed jinqatgħu mill-Knisja, skarsezza ta' lajci li lesti jimpenjaw ruħhom fil-pastorali. Quddiem dan kollu, irrid nagħmel sforz biex nifhem kif hawn din ir-realtà meta niffurmaw presbiterju djoċesan daqshekk numeruż.

Forsi huwa l-każ fil-bidu ta' din is-sena pastorali, filwaqt li nkomplu nistinkaw biex nimplimentaw il-Pjan Pastorali, naħdmu f'tit fuqna nfusna u nistharrġu jekk bħala saċerdoti, għalkemm bil-mandat minn Alla, aħniex “pneumatikoi” – dawk li nipposedu l-Ispirtu. Huma spiritwali dawk il-persuni li għandhom **esperjenza tal-Ispirtu s-Santu** u permezz tagħha huma kapaċi jagħrfu u jixegħlu fl-oħrajn l-Ispirtu li hemm moħbi, mhux magħruf u kkalzrat. Kemm sar rari dan it-tip ta' bniedem.

L-awtorizzazzjoni saċerdotali niksbuha bil-qawwa tas-sagrament tal-Ordni Sagri – dakinhar tal-ordinazzjoni l-*essere* tagħna ġie introdott fl-*essere* ta' Kristu. Huwa biss bis-sagrament, dan l-att divin li joħloqna saċerdoti f'għaqda ma' Kristu, li aħna nistgħu nwettqu l-missjoni tagħna. Għandna napprezzaw u nindukraw dan l-aspett **tad-don tal-preċedenza (primat) tal-azzjoni divina** li aħna minn rajna ma nistgħux niksbu – dan huwa punt fundamentali għalina.

Jekk huwa hekk, is-saċerdot jeħtieġ ikun verament bniedem t'Alla, jrid jagħraf lil Alla mill-qrib u jagħrfu f'għaqda ma' Kristu.

Jeħtieġ ngħixu din il-komunjoni permezz tat-talba tal-Uffiċċju Divin u **talb** ieħor personali. L-importanza tat-talb fuq l-attività! Ma nistgħux nittraskuraw ir-Rużarju, talba Kristoloġika u Marjoloġika; il-meditazzjoni u l-eżerċizzi spiritwali. Għas-saċerdot, huwa eżempju Kristu li offra “talb u suppliki b'lehen għoli u bid-dmugħ lil dak li seta' jisimghu” (Lq 5,7). Il-verb “offra” huwa terminu meħud minn lingwagg tal-kult u jesprimi l-att ta' offerta ta' dak kollu li huwa uman lil Alla. Kif Kristu offra t-tbatija assoċjata mal-ministeru tiegħu – meta beka fuq Ġerusalem, meta beka għall-mewt ta' Lazzru, meta beka fil-Ġetsemani –, hekk is-saċerdot joffri lill-Missier l-inkomprensjonijiet, il-wegħhat u d-diffikultajiet pastorali. Hekk l-istess hídma ministerjali tagħna ssir talba!

Dejjem skont l-Ittra lil-Lhud, it-talb ta' Ġesù saċerdot kien mismugħ għax kien ubbidjenti. Kienet din l-**ubbidjenza** li għenitu jilhaq il-perfezzjoni (*teleiotheis*). Nafu li fit-*Torah*, jiġifieri fil-legiżlazzjoni kultwali, il-kelma *teleion* (perfezzjoni) tindika l-ordinazzjoni saċerdotali! Fi kliem ieħor, l-awtur tal-Ittra lil-Lhud qed jgħid illi għax obda, Ġesù sar saċerdot – irrealizza s-saċerdozju tiegħu. Għalhekk l-ordinazzjoni sagramentali tagħna ssib it-twertieq tagħha fl-ubbidjenza għar-rieda t'Alla frott ta' dixxerniment fil-Knisja!

F’dan il-kuntest kemm hija meħtieġa d-**direzzjoni spiritwali** għas-saċerdot! Nibża’ li f’it huma dawk fostna li għandhom jew ifittxu direzzjoni spiritwali serja u kontinwa. Donnu xi whud ma jiddistingwux bejn parir okkażjonali u direzzjoni tal-ispirtu. Huwa fatt ukoll li fostna f’it huma dawk li jgħinu bid-direzzjoni spiritwali.

Il-ħbiberija ma’ Alla tissarraff f’haġġa tal-grazzja! Ahna s-saċerdoti m’aħniex biss dispensaturi tal-grazzja meta namministraw is-**sagramenti**, imma ahna wkoll għandna bżonn din il-grazzja, anke għall-aktar effikaċja apostolika. Għalhekk, filwaqt li nħalli r-riflessjoni pastorali dwar is-sagrament tal-Ewkaristija u dak tal-Penitenza għal mument oħra, fid-dawl tal-ħsieb li qed ninseġ nixtieq li nitheggu biex qabel ma nkunu amministraturi tas-sagramenti, inkunu ahna li niċċelebrawhom biex ngħixuhom.

Dwar **is-sagrament tar-Rikonċiljazzjoni**, il-Papa Benedittu XVI jirrimarka li “min l-ewwel jagħmel huwa nnifsu esperjenza tal-kobor (tiegħu) jista’ jkun ħabbar konvint u amministratur tal-ħniena t’Alla” (Diskors lill-Penitenzerija 2010). Spiss jista’ jigr li nieħdu kunfidenza żejda ma’ dan is-sagrament u r-riskju li nittraskurawh għalina personali huwa reali ħafna. Il-familjarità żejda tista’ twassalna biex nersqu nqerru b’ċerta legġerezza! Anke l-fatt li l-ministeru tagħna jqegħidna f’kuntatt mad-dnub ta’ haddiehor, tant li nsiru qisna depożitu tad-dnub tal-oħrajn, jekk ma ngħassux fuqna nfusna jista’ jnissina l-kruha tad-dnub u jiddisponina biex ngħixu mad-dnub. Il-konfessur tagħna wkoll jista’ jikkontribwixxi għal dan il-faqar – skont kif iqararna. Minħabba l-kunfidenza tajba ta’ bejnietna s-saċerdoti, hemm ir-riskju li l-qrara tagħna nirrenduha att ritwali – sempliċement *pro forma* – kemm min-naħa tal-penitent kif ukoll min-naħa tal-konfessur. Dan kollu jista’ jkollu effetti diżastrużi fuq il-ħajja tal-grazzja: il-preżenza tad-dnub fina tfixkel bil-qawwa l-konfigurazzjoni tagħna ma’ Kristu.

Fil-ħajja saċerdotali tagħna ma nistgħux nittolleraw imġieba li, għalkemm suġġettivament inkunu ċerti li mhix materja tad-dnub, ogġettivament tista’ tagħti lok ta’ skandlu. Dan ngħidu partikularment dwar materja li għandha x’taqsam mal-**komunjoni ekkleżjali** u maċ-**ċelibat**.

Għalhekk, jekk din is-sena qed inheggu lill-Poplu t’Alla biex jiskopri l-ġmiel spiritwali ta’ dan is-sagrament, l-ewwel u qabel kollox dan hu applikabbli għalina! Fost ix-xhieda li hemm bżonn nagħtu, hemm dik li ahna wkoll qegħdin f’taqbida kontra d-dnub u li ahna wkoll irridu nithabtu biex nakkwistaw u ngħożzu l-ħajja tal-grazzja!

Imbagħad għandna l-**Ewkaristija**, li qatt m’huwa biżżejjed intennu kliem il-Konċilju li hemm bżonn nittrattawha bil-qdusija li tixirqilha. Hawnhekk mhux biss għandna f’idejna l-Ġisem u d-Demm ta’ Kristu, imma Alla qed jinqeda bina minkejja d-dgħufija tagħna biex il-hobż u l-inbid jinbidlu fil-Ġisem u d-Demm. Anke hawnhekk nistgħu nirrelataw mal-Ewkaristija daqslikieku ahna sempliċi funzjonarji jew nies tar-ritwal biss: inqaddsu għall-oħrajn; inqaddsu biex nassiguraw manteniment. In-nuqqas ta’ thejjija xierqa qabel il-quddiesa; il-mod diżinvolt li bih niċċelebraw; l-atteggjamenti li jkollna immedjatament wara li nqaddsu – kollha huma indikazzjoni ta’ x’nemmnu dwar l-Ewkaristija. Nifhem li hemm wisq x’għandna naspiraw li nagħmlu biex l-azzjoni ewkaristika tagħna tkun idonea għal min hu fil-preżenza ta’ Alla, parteċipi bħala saċerdot/vittma fis-sagrificċju ta’ Kristu

Feddej: strument veru ta' komunjoni. Il-fatt li xi drabi ahna nqaddsu tlieta jew erbgħa quddisiet fl-istess jum, mhux biss jista' jkun abbuż mill-Ewkaristija, imma ma jgħinx biex nixxenqu għal dan il-miraklu tal-imhabba ta' Kristu u tal-Knisja.

L-Ewkaristija mhux biss tgħaqqadna ma' Kristu imma wkoll bejnietna bħala presbiterju wieħed: unità fil-Kelma li naqsmu; unità fl-azzjoni pastorali; u unità fraterna. Ewkaristija li mhix iċċelebrata f'dan il-kuntest u li ma twassalx biex tfejjaq ċerti griegi bejnietna l-presbiteri, hija Ewkaristija mankanti.

Il-Pjan Pastoral ta' din is-sena jiffoka fuq **il-jum tal-Ħadd**. Dan hemm bżonn nippridkawh għalina wkoll għax għal xi wħud mis-sacerdoti l-Ħadd sar jum ta' mistrieħ, tant li jissodisfaw ruħhom bil-quddiesia biss! Jum il-Mulej huwa l-jum tal-komunità ekkleżjali. Id-dmir li jlaqqa' l-komunità fil-jum tal-Ħadd ma jagħfasx biss fuq spallejn il-kappillan wahdu, imma fuq il-presbiterju parrokkjali kollu! Mhux sewwa li anke s-sacerdorti jiddeżertaw il-knisja fil-jum tal-Ħadd!

Il-quddiesia tal-Ħadd hija okkażjoni biex infissru l-Kelma waqt l-**omelija**. Ma nistgħux naqsmu l-Kelma mal-oħrajn jekk ma nkunux hsibna u tlabna fuqha. Tgħid wasal iż-żmien li min għandu diffikultà biex iwassal il-Kelma, jikkunsidra r-responsabilità tiegħu quddiem il-ġemgħa liturgika u jieħu d-deċizjoni li għandu jieħu?

Għandna sacerdoti li fehmu tassew li Ġesù huwa preżenti fit-**tabernaklu** u għalhekk ifittxu li jgħaddu mument ta' intimità miegħu. Kemm nixtieq li dan in-numru joktor – u li tkun parti mill-orarju tagħna ta' kuljum li nagħmlu l-viżta tal-qalb lil Ġesù. Meta nittraskuraw din il-preżenza affettiva x'aktarx li nhossu l-htieġa ta' preżenza ta' haddiehor. Tkun hafna f'waqtha jekk din is-sena bħala presbiterju parrokkjali nagħtu valur 'l-adorazzjoni flimkien ta' nhar ta' Ħamis.

Dawn kienu ftit riflessjonijiet li xtaqt naqsam magħkom kemm fid-dawl tal-Pjan Pastoral kif ukoll għax is-sitwazzjoni attwali tal-presbiterju tgħabbini b'dan id-dmir. Nitolbu biex ir-riflessjoni li qed tagħmel il-Knisja dwar dawn iż-żewġ sacramenti, l-Ewkaristija u r-Rikonċiljazzjoni, tkun opportunità għalina biex qabel ma nkunu operatori nkunu sacerdoti li nagħmlu esperjenza tal-Ispirtu, inkunu dawk li nhallu d-demmi ta' Kristu mxerred għall-maħfra tad-dnubiet jaħsilna u jgeddidna. Ammen.